

MOTIVAR EN TEMPS DE CONFINAMIENT

Inma SantaMaria Revilla
Orientadora Educativa

La motivació segons José Antonio Marina és la suma de les necessitats/desitjos, les recompenses i els facilitadors per assolir-les. És una peça clau en l'aprenentatge que també s'ha vist alterada en aquesta nova situació i què és important prendre en consideració. Aquesta etapa d'incomunicació física ha fet que la nostra vida hagi canviat radicalment: les nostres rutines, la nostra vida social, el nostre ritme vital, i sens dubte, la nostra escala de necessitats, els mitjans per aconseguir-les i les recompenses de les quals disposàvem.

Un missatge comú d'aquests dies va ser que les propostes als alumnes fossin "engrescadores". Però conjugar els diferents contextos socioeconòmics, la motivació pròpia de cada alumne en un ambient emocional convuls i seguir amb el currículum feia d'aquesta acció una veritable proesa. Així que el primer que es va fer va ser "passar llista": saber com estàvem tots i totes, quina realitat familiar teníem davant de nosaltres i sense menysprear la part curricular, aprofitar aquesta nova configuració per vincular vida i aprenentatge amb els mitjans dels quals disposava cadascú. No sempre s'ha aconseguit, i trobar l'equilibri entre les demandes de propostes més continuistes que no volien "perdre el curs" i les propostes menys normatives que consideraven que el curs es donava per tancat, ha estat objecte de debat en tots els grups de WhatsApp.

En el que sí que tots els protagonistes de la pel·lícula (famílies, alumnes i docents) hem estat d'acord és que la motivació aflora sobretot en tots aquells moments que propicien "la presència" en qualsevol format: ja sigui de manera virtual, trucada telefònica, de participar en els xats per demanar dubtes a companys i mestres, del retorn nominal de les tasques, etc...

Cosa que ha evidenciat que cap tasca per sí mateixa pot suplir la figura de docents i companys, no només per la importància que té la socialització en l'aprenentatge, sinó també pel paper que la soledat ha tingut en aquest període de confinament.

Es dona el fet que en aquests moments l'espai educatiu són els habitatges dels alumnes. Això ha implicat una major presència de les famílies en les tasques escolars, sobretot amb els petits, on les propostes solen ser més lliures i no hi ha tanta capacitat d'autogestió per part dels infants. I una urgent gestió de les rutines, que en els adolescents, sense el ritme que marca l'horari de l'institut i amb la tecnologia al seu abast, a vegades s'ha convertit en motiu de conflicte. Les famílies han hagut de motivar als seus fills en unes tasques que no han dissenyat, mentre fan una quantitat infinita d'hores de teletreball en alguns casos, i en d'altres viuen una situació econòmica i emocional complicada derivada del tancament de moltes feines.

Els docents també han canviat el seu espai de treball: troben als seus alumnes a l'altre costat de la pantalla i per tant s'han hagut de replantejar com serà ara aquesta nova relació. Canviar en molts casos la metodologia, reinventar el programa, formar-se on-line en noves tecnologies i trobar en aquest maremagnum d'informació quins poden ser els elements clau per portar als seus alumnes no només a fer les tasques sinó també a gaudir-les. Pensant que no serà aquesta una situació anecdòtica sinó potser un context intermitent on hauran de motivar l'alumne sigui quina sigui la circumstància.

Respecte de les recompenses, el moment que estem vivint ens ha deixat sense la possibilitat de posar l'ull en una recompensa dirigida cap als resultats, ja que les qualificacions, la competitivitat a l'aula o el reconeixement social han quedat relegats a un segon pla en una avaluació que es proposa més reguladora i formativa. Tampoc el temps de pantalles pot ser ara una recompensa en si mateix perquè la pantalla és ara un mitjà de treball.

Així que en aquest moment de repensar la motivació cap als nostres alumnes i fills/es cal

pensar en recompenses derivades de la satisfacció cap a l'èxit personal, que propiciïn la creença en la pròpia capacitat de millora, propiciant tasques desafiantes però abastables que facin guanyar confiança i autoestima per a voler continuar aprenent qualsevol cosa.

La motivació en l'aprenentatge està com es pot veure en plena transformació en temps de confinament. Cal aprofitar l'avinentsa per retornar a un fet molt important que en alguns moments havíem oblidat: el plaer d'aprendre.

